

Aan de Gemeenteraad

documentnummer
UIT-20-49423 / Z-20-69327

team
Financiën & Control

Beverwijk
13 mei 2020

uw kenmerk/uw brief van

behandeld door
R.J.L. Kortekaas

verzonden

Onderwerp

Financiële rapportage coronacrisis

Geachte raadsleden,

De eerste versie van een integrale rapportage inzake de financiële effecten van de coronacrisis voor de gemeente Beverwijk is gereed. Op basis van nieuwe inzichten en maatregelen wordt de rapportage bijgewerkt, het is een dynamisch document.

Integraal overzicht

Alle eerder benoemde steunmaatregelen zijn opgenomen in dit integraal overzicht. Van alle per heden bekende posten of regelingen met een financieel effect is één integraal overzicht gemaakt (zie bijlage 1).

Financiële marge voor (mogelijke) vorming herstellfonds

Het college denkt aan een herstellfonds dat steun kan bieden aan alle Beverwijkers en vraagt de commissie hierover om een zienswijze. Het advies van het college aan de commissie over de ruimte voor een een te vormen herstellfonds in relatie tot de bijbehorende risico's is in bijlage 3 opgenomen.

Mogelijkheden stimuleren lokale economie

Het versnellen van investeringen door de gemeente is een van de mogelijkheden om de lokale economie te stimuleren. Als denkrichting staan in bijlage 4 overige opties, voornamelijk bedoeld als discussiestuk.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Beverwijk,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

drs. E.R. Loenen

drs. M.E. Smit

Bijlage(n): 4 bijlagen, allen opgenomen in dit document

Bijlage 1 Financieel overzicht

Dit financieel overzicht is een dynamisch overzicht wat de komende tijd door voortschrijdend inzicht wordt aangepast. Het overzicht bestaat uit onderwerpen met een financiële impact voor de gemeente vanwege de coronacrisis. Onderwerpen waarvoor extra (niet begroot of meer dan begroot) kosten worden gemaakt, onderwerpen waarvoor geld is begroot wat (geheel/gedeeltelijk) is uitgegeven maar waar geen of een onderprestatie wordt geleverd en onderwerpen waarvoor minder baten worden ontvangen dan begroot in verband met corona. Vanuit dit overzicht (en latere aanvullingen) kan tevens inzicht worden verstrekt aan het Rijk van de financiële impact voor gemeente van corona.

Waar mogelijk is de financiële impact op de lopende begroting tot op heden vermeld. Algemene risico's voor de begroting zijn verder mogelijke oninbare vorderingen als gevolg van de economische gevolgen. Voor zorgaanbieders geldt dat zorg op een alternatieve manier verstrekt wordt. Dit kan leiden tot hogere lasten voor de gemeente. Voorsnog worden zorgaanbieders gefinancierd op basis van 2019. De niet geleverde zorg en gerealiseerde omzet wordt wel betaald door de gemeenten.

Leeswijzer overzicht

Per onderwerp is een beknopte omschrijving opgenomen. Daaronder staan uitgangspunten voor verwerking in het overzicht. Bij diverse onderwerpen worden hogere lasten of lagere baten verwacht, maar staat voorsnog PM. In dat geval ontbreekt er nog informatie om dit te kwantificeren. Aan de rechterzijde van het overzicht is informatie opgenomen over de compensatie vanuit het Rijk.

Financieel overzicht corona <i>Bedragen x € 1.000</i> <i>Opgesteld per: 7 mei</i>	Effect op de exploitatie (het begrote resultaat)			Informatie over compensatie	
	Hogere lasten	Lagere baten	Totaal effect op de exploitatie	Compensatie?	Toelichting / Status
Beknopte omschrijving van de punten met een financieel effect # (Gevolgd door het uitgangspunt waarop het bedrag is gebaseerd)					
01 Tot op heden geregistreerde kosten binnen de organisatie <i>(gebaseerd op input vanuit de organisatie, zie bijlage 2 voor een overzicht)</i>	27	0	-27		Mogelijk volgt er voor al deze posten compensatie vanuit het Rijk. In het Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen (BOFV) van 23 april is gesproken over de compensatie van de hogere kosten en gedeerde inkomsten van gemeenten als gevolg van de coronacrisis. Het kabinet heeft aangegeven dat gemeenten er niet op achteruit mogen gaan en dat er een reële compensatie komt. In mei volgt nader bestuurlijk overleg met het kabinet.
02 Kosten thuiswerkvoorziening medewerkers gemeente Beverwijk <i>(uitgangspunten: maximale benutting regeling, toerekening aan corona 50%)</i>	19	0	-19		
03 Leges afgelaste evenementen <i>(naar verwachting stijgt deze post, mede door aanvragen die worden ingetrokken)</i>	0	1	-1		
04 Lagere parkeeropbrengsten (in 2e helft maart lichte daling, april n.n.b.) <i>(cijfers over april ontbreken nog, onvoldoende bekend voor berekening effect)</i>		PM	PM		
05 Lagere inkomsten burgerzaken <i>(verwachting: minder rijbewijzen en reisdocumenten verstrekt, voorsnog PM)</i>		PM	PM		
06 Lagere inkomsten havengelden <i>(in een recentelijk rapport Cocencus zijn nog geen bedragen genoemd)</i>		PM	PM		
07 Verminderde eigen bijdrage Hbh en Wmo <i>(besluit minister De Jonge: eigen bijdrage Wmo-cliënten over april en mei niet innen, VNG is met VWS in gesprek over compensatie voor gemeenten)</i>		PM	PM	mogelijk	
08 Jeugdzorg en WMO <i>(conform afspraken wordt de zorg voorsnog doorbetaald als zijnde geleverd)</i>	0	0	0	n.v.t.	heeft geen effect
09 Subsidies (incl. aanjaagregeling) <i>(subsidies worden toegekend zoals begroot, hantering voorwaarden soepeler)</i>	0	0	0	n.v.t.	heeft geen effect
10 Steunmaatregelen geïnitieerd door de gemeente Beverwijk zelf <i>(bijv.: sneller betalen crediteuren en verlaten betalingstermijn debiteuren)</i>	0	0	0	n.v.t.	heeft geen effect
11 Toezegging vanuit het Rijk voor sportverenigingen <i>(naar nu bekend heeft dit geen negatieve effecten voor de gemeente)</i>	0	0	0	n.v.t.	heeft geen effect
12 Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo) <i>(zie bijlage 2 voor nadere cijfers over deze regeling)</i>	Alle uitkerings- en uitvoeringslasten inzake Tozo worden volledig gecompenseerd door het Rijk				
13 Herstelfonds <i>(zie bijlage 3 voor nadere informatie over een dergelijk fonds)</i>	PM		PM		compensatie nog onbekend
14 Hogere instroom werklozen <i>(heeft mogelijk op termijn gevolgen voor bijstandsuitkeringen)</i>	PM		PM		compensatie nog onbekend
15 IJmond werkt! <i>(er zijn signalen dat er mogelijk een extra bijdrage nodig is)</i>	PM		PM		compensatie nog onbekend
Effect op het resultaat zonder compensatie vanuit het Rijk	46	1	-47		

Bijlage 2 Specificatie kosten eigen organisatie & cijfers Tozo-regeling

Deel A. Kosten eigen organisatie

Inleiding

Bij aanvang van de coronacrisis is binnen de gemeente afgesproken dat alle kosten die gerelateerd zijn aan corona apart worden geregistreerd in de boekhouding.

Toelichting & specificatie

Tot op heden is voor € 106.900 aan kosten geregistreerd die verband houden met corona. Een groot deel van deze kosten (€ 80.100) was anders ook gemaakt en is begroot. Echter staat daar nu als gevolg van corona geen prestatie tegenover (niet verreden ritten). Het resterende deel (€ 26.800) zijn kosten die normaliter niet gemaakt zouden zijn. Deze kosten zijn in het totaal financieel overzicht opgenomen als negatief effect op de begroting. Zie onderstaande tabel voor een specificatie.

Specificatie kosten binnen de eigen organisatie geregistreeerde kosten			
<i>Bijgewerkt per: 7 mei 2020</i>		<i>(Bedragen x € 1.000)</i>	
Taakvelden met kosten > € 5.000 zijn apart	Omschrijving	Wel begroot, geen prestatie	Niet begroot, wel prestatie
6.6	Maatwerkvoorziening en (WMO)	47,8	0,0
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	32,3	0,0
0.4	Overhead	0,0	12,1
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0,0	5,3
Div	Diverse taakvelden	0,0	9,4
TOTAAL *		80,1	26,8

* In totaal is € 106.900 geregistreerd voor aan corona gerelateerde kosten.

Deel B. Cijfers Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo)

Inleiding

Nadere cijfers en informatie over de financiële gevolgen van de Tozo-regeling zijn hier opgenomen.

Toelichting & specificatie

Onderstaande tabel geeft inzicht in het aantal uitbetalingen en de bijbehorende financiële omvang daarvan. Aangezien alle uitkerings- en uitvoeringslasten volledig door het Rijk worden gecompenseerd, heeft de omvang van het aantal uitbetalingen geen impact op het begrote resultaat van de gemeente. De tot op heden toegekende compensatie vanuit het Rijk is indicatief voor de hoogte van de verwachte uitbetalingen.

Specificatie cijfers Tozo-regeling	
<i>Bijgewerkt per: 13 mei 2020</i>	
Aantal uitbetalingen conform de Tozo-regeling	427
Bedrag dat is uitbetaald voor de Tozo-regeling	€ 1,404 miljoen
Toegekende compensatie vanuit het Rijk inzake Tozo	€ 3,952 miljoen

Bijlage 3 Herstelfonds

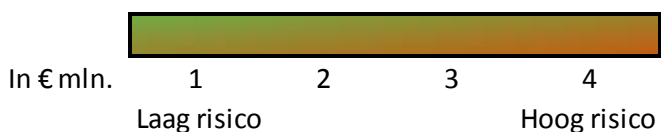
De financiële gezondheid van de gemeente wordt met diverse ratio's weergegeven in de begroting en jaarstukken. De financiële positie van de gemeente Beverwijk is ruim voldoende tot goed. De enige ratio die de ondergrens van het toelaatbare benadert, is de solvabiliteitsratio. Dit komt doordat Beverwijk relatief veel vreemd vermogen (leningen) heeft. De solvabiliteit is de verhouding tussen het eigen vermogen en vreemd vermogen.

Kijkend naar de financiële ratio's zoals geldend op 31-12-2019 (laatste stand in de concept jaarrekening 2019) en rekening houdend met de hoge schuldenpositie is de financiële marge in de gemeente financiën grofweg verkend. Daarbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De begroting is meerjarig sluitend;
- De omvang van de begroting blijft gelijk (ca € 110 mln.);
- De bestemmingsreserves blijven (per saldo) op niveau;
- Het vreemd vermogen ontwikkeld stabiel (neemt af met jaarlijkse aflossingen). Dit betekent dat niet geleend kan worden voor omvangrijke (toekomstige) investeringen.
- Er doen zich geen andere grote risico's voor;
- De liquiditeit (geld op de bank) kent geen significante schommelingen.

Daarmee is de ruimte in de gemeentefinanciën als volgt;

Ruimte in gemeentefinanciën.

Naarmate de hoogte van een herstelfonds toeneemt, verslechtert de financiële positie van de gemeente. Daarbij geldt dat ombuigingen in de begroting noodzakelijker zijn naar gelang er meer ruimte benut wordt. Een benutting tot € 2 mln van financiële buffers lijkt mogelijk waarbij vanzelfsprekend geldt dat dit leidt tot verslechtering van de financiële positie (maar deze blijft op orde) of dat andere ambities niet meer uitgevoerd kunnen worden. Bij benutting tot € 4 mln wordt een hoger risico genomen doordat de reserves verder dalen en het aandeel vreemd vermogen dus nog hoger wordt ten opzichte van het totale vermogen. Er is dan relatief weinig buffer voor aanvullende operationele risico's, risico's uit projecten of marge voor ambities.

Als het college en de raad ervoor kiezen om investeringen naar voren te halen heeft dit invloed op de ratio's. Voor zover vreemd vermogen moet worden aangetrokken verslechtert de solvabiliteit. Verder geldt dat dekking voor aanvullende kapitaallasten moeten worden gevonden in de begroting. Lukt dit niet dan wordt het eigen vermogen uitgehold en verslechtert de solvabiliteit en de gehele financiële positie als geheel. Wellicht ten overvloede: voordat een keuze gemaakt wordt om investeringen naar voren te halen, dienen de financiële effecten daarvan goed doorgerekend te worden. Tot slot geldt dat naarmate meer middelen worden ingezet om de lokale economie op gang te helpen door bijvoorbeeld investeringen naar voren te halen, hoe lager de ruimte is die overblijft voor een herstelfonds.

Gezien bovenstaande overwegingen adviseert het college de commissie om € 2,0 mln op te nemen in een herstelfonds. Het college vraagt de commissie naar een zienswijze op dit bedrag, op basis waarvan het bedrag aangepast kan worden. Naar aanleiding van de zienswijze van de commissie kan het college aan de slag met de concrete invulling van een herstelfonds.

Bijlage 4 Lokale economie

Inleiding

Ondanks de ruime (financiële) maatregelen vanuit het Rijk is het zaak om te voorkomen dat bedrijven niet alsnog omvallen en veel mensen werkloos raken. De raadscommissie heeft het belang van de economie duidelijk erkend en gevraagd om met maatregelen te komen. Het college heeft eerste aanzet van mogelijke maatregelen geïnventariseerd om de lokale economie te stimuleren. Nadrukkelijk is er nog niet gekeken naar de financiële consequenties of haalbaarheid. Ook is er nog geen rekening gehouden met de interne capaciteit om dit uit te voeren. In een volgende fase moet dat vanzelfsprekend verder worden uitgewerkt.

Dit zijn de eerste ideeën, het overzicht is niet limitatief. De raad wordt van harte uitgenodigd om mee te denken en aanvullingen (brainstorm) te doen. Wij kijken uit naar een inspirerende dialoog!

Eerste aanzet mogelijkheden ter stimulering lokale economie

Ter stimulering van de lokale economie ziet het college op basis van de eerste ideeën de volgende mogelijkheden:

#	Mogelijkheden stimulering lokale economie
01	Zoveel mogelijk werken met lokale of regionale bedrijven <i>(aandachtspunt: regelgeving, nog nader uit te zoeken)</i>
02	Geplande investeringen en projecten gemeente versnellen <i>(bijvoorbeeld vervangingsinvesteringen, openbare ruimte, doofietsroute, woningbouwprojecten)</i>
03	Nog niet geplande investeringen en projecten gemeente versnellen <i>(bijvoorbeeld herinrichting openbare ruimte, Kop van de Haven/Parallelweg, zwembad)</i>
04	Versnellen inhoudelijke politieke discussie over toekomstige investeringen en projecten <i>(hierbij valt te denken aan: theater, IKC, hotel, werkzaamheden haven, woningbouw)</i>
05	Financiële steun vanuit de gemeente voor ondernemers vergroten <i>(verruiming aanjaagregeling en MKB innovatiefonds, lokale subsidies duurzaamheidsinvesteringen)</i>
06	Stimulering voor ondernemers vanuit de gemeente <i>(bijvoorbeeld: geschenken lokaal afnemen, het ontwikkelen van een website/app voor verkoop door Beverwijkse winkeliers, samenwerkingsverbanden stimuleren)</i>
07	De gemeente als versneller: versnellen van ontwikkelingen door vanuit de gemeente te acteren <i>(denk aan het verkorten van de doorlooptijd voor vergunningen, wijziging bestemmingsplannen om sneller te kunnen bouwen, stimuleren initiatieven van derden, doorontwikkelen)</i>
08	De gemeente als vangnet: werknemers of ZZP-ers zonder werk zo snel mogelijk aan werk helpen <i>(bijv: inhuren voor gemeentelijke taken, mogelijkheden tot omscholing, vraag en aanbod matchen)</i>